

"Singin' in the rain" EUA, 1952

Directors: Gene Kelly i Stanley Donen
Productor: Arthur Freed per a la Metro-Goldwyn-Mayer
Guió: Betty Comden i Adolph Green
Fotografia: Harold Rosson. Technicolor
Muntatge: Adrienne Fazan
Directors artístics: Cedric Gibbons i Randall Duell.
Director musical: Lennie Hayton
Música: Nacio Herb Brown
Coreografia: Gene Kelly i Stanley Donen
Durada: 103 minuts

Intèrprets: Gene Kelly (Don Lockwood); Donald O'Connor (Cosmo Brown); Debbie Reynolds (Kathy Selden), Jean Hagen (Lina Lamont), Millard Mitchell (R. F. Simpson).



Sinopsi-comentari

La història comença l'any 1927 –un any clau per la història del cinema-, la nit de l'estrena de la darrera pel·lícula dels famosos Lina Lamont i Don Lockwood. Una entrevista radiofònica serveix perquè Lockwood expliqui com es va convertir en "estrella cinematogràfica". Durant el rodatge de la propera pel·lícula, *El cavaller duelista*, es produeix l'èxit del cinema sonor, i el productor decideix transformar-la en parlada. Les errades del so, la veu de Lina Lamont i els diàlegs horrorosos, fan que la preestrena sigui un fracàs. L'amic inseparable de Don, Cosmo Brown, té la idea de convertir-la en un musical anomenat *El cavaller dansaire* i utilitzar l'excel·lent i desconeguda Kathy Selden, de qui Don està enamorat des dels inicis del film, per doblar Lina Lamont. L'estrena és un èxit, enfonsa l'ambiciosa Lina Lamont i consagra la nova parella Kathy Selden i Don Lockwood.

L'hàbil guió de la pel·lícula enllaça amb escenes molt divertides el pas del mut al sonor i introdueix números musicals plens d'alegria de viure, una alegria que es vivia en l'ambient de la Nordamèrica dels anys cinquanta, oblidat ja el drama de la Segona Guerra Mundial, i en plena expansió econòmica que donava raons per a un futur optimista; almenys per a alguns, perquè d'altres havien protegir-se com podien d'una onada antidemocràtica i inquisitorial, el "mccarthysme".

Singin' in the rain fa un homenatge al cinema musical dels anys trenta i quaranta del segle XX, però aconsegueix, al mateix temps, establir un nou tipus de cinema musical, més cinematogràfic, més dinàmic i menys teatral, més espectacular, més proper a l'espectador, i que aconsegueix que els números musicals facin avançar l'acció.



Singin' in the rain és una pel·lícula sobre el cinema, sobre la història del cinema, i no només perquè explica el pas del mut al sonor, sinó perquè ens fa constants referències a l'artificiositat del cinema, al joc constant de la veritat i de la mentida que representa el relat cinematogràfic. El film, a més, ens mostra amb ironia un panorama del Hollywood de l'època daurada, dels gèneres, de les estrelles, dels gran estudis.

SINGIN'IN THE RAIN I LA CACERA DE BRUIXES

La indústria cinematogràfica de Hollywood havia estat durant els anys 30 i 40 del segle XX, plena d'actors, actrius, directors i guionistes força coneguts per les seves idees progressistes. Un grup nombrós eren intel·lectuals europeus, jueus i antifeixistes que havien trobat refugi als Estats Units, fugint del nazisme. L'any 1947 va començar les seves activitats (que es perllongarien fins el 1956) l'anomenat Comitè d'Activitats Anti-Nordamericanes, una comissió presidida pel senador ultradretà Joseph McCarthy. Una comissió que va perseguir tots aquells intel·lectuals d'esquerra, totes aquelles persones del món del cinema, tots aquells ciutadans que eren progressistes o simpatitzants de causes socials, i que foren titllades de prosoviètics i d'antimericans. Tota una dinàmica que sorgia, en el marc de la Guerra Freda, dels sectors més conservadors de la política nordamericana. A partir d'aquí es va desfermar un clima de por i un dels processos més vergonyosos de la història dels Estats Units: llistes negres per impedir que aquestes persones treballessin, interrogatoris, denúncies, presó, delacions, fins i tot execucions.

El senador McCarthy va ordenar enviar citacions a diversos professionals per tal que declaressin davant el Comitè. Dinou dels convocats (Bertolt Brecht, Dalton Trumbo, Lester Cole...) van decidir d'oposar-se a les actuacions del Comitè perquè eren contràries a l'esperit i a la lletra de la Constitució Americana. La seva oposició es basava en el que estableix la Primera Esmena de la Constitució, que protegeix la llibertat de pensament i d'expressió. Nombrosos professionals del cinema van donar suport a aquesta posició i van exigir el dret democràtic de no ser investigats pel que pensaven o opinaven. Entre aquests hi havia Humphrey Bogart, Lauren Bacall, Gregory Peck, Rita Hayworth, Kirk Douglas, Henry Fonda, Burt Lancaster, John Huston, John Ford, Elia Kazan o Billy Wilder.

L'estudiós del cinema, Javier Coma, ens fa veure que el rodatge de *Singin'in the Rain* va coincidir amb una de les ofensives del mccarthysme, i que, probablement, es va viure un clima d'angoixa i preocupació en la preparació dels film i en la seva filmació. Betty Comden i Adolph Green, els guionistes, eren sospitosos d'esquerranisme; però sobretot, Gene Kelly, el principal coreògraf, el codirector i la principal estrella que cantava i ballava era objecte d'especial seguiment per part dels caçadors de bruixes. Kelly era un activista polític que ja havia estat investigat els anys 1947-1948, després de participar notòriament en la lluita contra els inquisidors mccarthystes. A més, la seva esposa, l'actriu Betsy Blair, era a llista negra, a causa de les seves postures marxistes.

Un cop estrenada la pel·lícula, va aparèixer un article signat per l'anticomunista Doc Matthews a l'*American Legion Magazine*, on reclamava una neteja a fons per part de les companyies cinematogràfiques, i al·ludia especialment a *Singin'in the Rain*, com a una obra en la qual havien treballat en primer pla diverses persones de l'esquerra ideològica. Aquest text, assenyala Javier Coma, probablement fou decisiu perquè Gene Kelly marxés un temps a Europa...

També s'ha especulat que el mateix títol de la pel·lícula pot tenir una lectura política, en el sentit que malgrat tot, malgrat la tempesta de la cacera de bruixes i de la repressió ideològica, l'espectacle, el ball, la vida han de continuar. Però sembla que la referència més directa a la situació de persecució dels artistes i intel·lectuals es pot trobar en un aspecte de l'argument: Lina Lamont procura que Kathy Selden no pugi treballar a la Monumental Pictures. La noia, però, és contractada en secret. Finalment dobla Lina sense que la seva feina es reconegui, de la mateixa manera que els guionistes de les llistes negres elaboraven històries però les signaven altres. El final, però, és feliç i esperançador perquè públicament es posa de manifest de qui és la veu de Lina.

